

Aan de Voorzitter van
de Tweede Kamer der Staten-Generaal
Postbus 20018
2500 EA DEN HAAG

Kenmerk: 202100391

Datum: 30 april 2021

Geachte Voorzitter,

Hierbij bied ik u het eindverslag aan van mijn werkzaamheden als informateur, met twee bijlagen.

Bij dit eindverslag zijn daarnaast als bijlagen gevoegd: de verslagen van mijn gesprekken met de voorzitters van de 17 fracties in de Tweede Kamer, afschriften van de brieven die ik van hen ontving alsmede de verslagen van gesprekken met anderen die ik als informateur heb ontvangen.

Zoals vermeld aan het slot van mijn eindverslag ben ik uiteraard bereid een debat hierover bij te wonen en desgevraagd de leden van uw Kamer dan nader te informeren.

Via u wil ik de fractievoorzitters bedanken voor het vertrouwen waarmee zij mij tegemoet zijn getreden en de open wijze waarop wij met elkaar mochten spreken.

Die gesprekken konden bij mij echter een gevoel van ongemak niet wegnemen. Ongemak over de gevolgen van uitputtende Kamerdebatten over geschonden vertrouwen in Den Haag voor het vertrouwen van kiezers die hun stem uitbrachten in de hoop dat er geregeerd zou worden om snel uit de crises te raken.

Tegelijkertijd constateer ik dat de bereidheid om met de bestaande bestuurscultuur te breken de laatste weken is toegenomen. De breed gesteunde motie Klaver en Ploumen (28362, nr. 44) is daarvan een uiting. Geen eenvoudige opgave. Maar alleen met een sterke democratische rechtsorde kunnen fundamentele problemen effectief worden aangepakt, crises het hoofd geboden en burgers en overheid op elkaar vertrouwen.

Mijn opdracht heb ik proberen te vervullen vanuit de overtuiging dat de democratische rechtsorde is gebaseerd op vertrouwen en matiging. Wie een andere bestuursstijl predikt, moet daarvan uitgaan.

Ik hoop dat de vervulling van mijn opdracht aan herstel van dat vertrouwen en die matiging kan bijdragen.

Met de meeste hoogachting,

H.D. Tjeenk Willink